

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:397

av Margareta B Kjellin (M)

Lagstiftningen om sjöfylleri

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en översyn av sjöfyllerilagen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige införde den 1 juni 2010 en promillegräns på 0,2 alkohol i blodet för att köra båt. Lagen gäller både motor- och segelbåtar, men undantar båtar under tio meter och som går långsammare än 15 knop.

Syftet med lagen är implicit av altruistisk natur. Utgångspunkten i lagen är att det självklart är oacceptabelt att utsätta andra för fara oavsett av handling. Att vara påverkad av alkohol eller andra substanser innebär i olika grad en nedsättning av omdömet. Detta genererar ett riskmoment med bäring på sin egen och andras säkerhet som icke annars skulle existerat.

En mer specifik utformning av denna riskkalkyl är dock förknippad med en rad osäkerhetsfaktorer. När en riskbedömning konkret appliceras på frågan om ett specifikt beteende på sjön beror den på många faktorer, till exempel farledens bredd, antal båtar i trafik och väderförutsättningar. Ändringen i sjöfyllerilagen har sett utifrån denna kontext fått orimliga konsekvenser. Lagen blir ett trubbigt verktyg, då den verkliga problembilden i praktiken negligeras.

De flesta olyckor sker nämligen från småbåtar som inte omfattas av sjöfyllerilagen, och de olyckor som emellertid inträffar kan ofta tillskrivas grovt sjöfylleri. Det handlar alltså om långt över gränsen på 0,2 promille. Sambandet mellan ambitionen att minska dödsolyckor på sjön och lagens verkan är på grund av detta svagt. Det är dessutom viktigt att poängtera att olyckor på sjön generellt sett är få.

Ett av huvudproblemen är att båtförare jämförs med bilförare. Det är en jämförelse som håller då den typen av semi-organiserat fält som bilförare normalt rör sig i kännetecknas av ett betydligt större riskmoment än båtförare. En båt kan du köra hur långsamt du vill, det finns ingen väg med decimetermarginaler och mötande trafik att ta hänsyn till och marginalerna är mycket större på sjön än på land. Därtill finns det inga andra alternativ till båten att färdas på vad avser på sjön. Man kan inte ta cykeln eller promenera.

Det som borde vara centralt sett ur ett lagperspektiv är att markera mot vårdslöshet och individer som direkt utsätter sig själv och andra för fara. Den lag som nu implementerades den 1 juni 2010 uppfyller inte dessa kriterier, och därför menar jag att en översyn av lagen bör göras skyndsamt.

Margareta B Kjellin (M)